

Sygn. akt III AUa 1447/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Żurecki (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Pietrzak SSA Marek Procek
Protokolant	Elżbieta Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2017r. w Katowicach

sprawy z odwołania A. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

przy udziale zainteresowanej (...) Spółki z o.o. w B.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek apelacji ubezpieczonej A. J.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Częstochowie z dnia 19 maja 2016r. sygn. akt IV U 179/16

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od ubezpieczonej A. J. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

/-/SSA J. Pietrzak /-/SSA M. Żurecki /-/SSA M. Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1447/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z dnia

11 grudnia 20015r. stwierdził, że A. J. od dnia 12 listopada 2014r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę zawartej

z płatnikiem składek (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w B. w której posiadała 48 z 50 udziałów o wartości 4.800 zł przez co była niemal jedynym wspólnikiem spółki co wykluczało objęcie ubezpieczonej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym z uwagi na brak w takiej sytuacji możliwości rzeczywistej i faktycznej realizacji wszystkich elementów charakteryzujących stosunek pracy wynikających z art. 22 § 1 k.p. w szczególności cechy podporządkowania pracodawcy.

Sąd Okręgowy w Częstochowie wyrokiem z dnia 19 maja 2016r. oddalił odwołanie ubezpieczonej.

Sąd ustalił, że skarżąca od 19 marca 2014r. była wspólnikiem spółki z o.o. (...) w B. o kapitale zakładowym 5.000 zł w której posiadała

48 udziałów o wartości 4.800 zł. Pozostałe 2 udziały objęła jej matka E. K., która pełniła funkcję jednoosobowego zarządu spółki.

Przedmiotem działalności spółki była hurtowa sprzedaż artykułów spożywczo -przemysłowych.

W dniu 12 listopada 2014r. ubezpieczona zawarła ze spółką umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku pracownika biurowego w wymiarze ¼ etatu za minimalnym wynagrodzeniem za pracę. Od dnia 1 sierpnia 2015r. wymiar czasu pracy zwiększono do ½ etatu za wynagrodzeniem 2.000 zł netto w związku z powiększeniem zakresu obowiązków o bieżącą obsługę klientów. Od września 2015r. ubezpieczona była długotrwale niezdolna do pracy w związku ze stanem ciąży.

Sąd Okręgowy oceniając powyższe bezsporne okoliczności zaaprobował stanowisko prawne organu rentowego wskazując, że w przypadku ubezpieczonej nie miało miejsca rozdzielenie pracy i kapitału, a ze względu na dominujący właścicielski status ubezpieczonej w spółce nie można było przyjąć, że w takiej sytuacji zostały zachowane konstytutywne elementy stosunku pracy stąd zakwestionowana umowa

o pracę nie mogła stanowić tytułu do ubezpieczenia społecznego w oparciu o przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W apelacji od wyroku pełnomocnik (adwokat) ubezpieczonej wnosił o jego zmianę poprzez ustalenie, że ubezpieczona podlegała pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu. Apelująca zarzuciła wyrokowi niewłaściwe zastosowanie art. 22 k.p. przez przyjęcie, że nie spełniała ona wymogu faktycznego istnienia stosunku pracy

i była w istocie jedynym wspólnikiem spółki, a wszelkie czynności wykonywała w ramach prowadzenia spraw spółki pomimo uznania częściowo pracowniczego charakteru zawartej pomiędzy stronami umowy o pracę.

Skarżąca zarzuciła również naruszenie art. 4 ust. 3 Kodeksu spółek handlowych w zw. z art. 156 k.s.h. poprzez ich niezastosowanie, a także naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 230 i art. 233 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wyrażającej się pominięciem dowodów z przesłuchania wnioskowanych świadków: W. K. i E. K. na okoliczność faktycznego wykonywania obowiązków pracowniczych i prowadzenia spraw spółki, którymi zajmowała się

E. K..

W uzasadnieniu apelacji podniesiono, że w świetle legalnej definicji spółki jednoosobowej ujętej w Kodeksie spółek handlowych nie można traktować ubezpieczonej jako wspólnika dominującego gdyż żadne dokumenty nie wskazują aby przypisać ubezpieczonej takie cechy. Podkreślono, że spółka, w której ubezpieczona posiada większość udziałów jest spółką kapitałową reprezentowaną przez zarząd, który w całości zajmuje się prowadzeniem spraw spółki, zmierza do wykonania uchwał zgromadzenia wspólników i stąd nie można mówić, że zatrudniony wspólnik miał jakikolwiek wpływ na prowadzenie spraw spółki skoro takie działania wykonuje zupełnie niezależny organ spółki, tj. zarząd.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wnosił o jej oddalenie zwracając uwagę na utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowisko, zgodnie z którym jedyny lub niemal jedyny wspólnik spółki z o.o. co do zasady nie może pozostawać z tą spółką w stosunku pracy, a taki stan rzeczy miał miejsce w rozpoznawanej sprawie.

Sąd Apelacyjny nie uwzględnił apelacji albowiem w ustalonym, bezspornym stanie faktycznym z którego wynikało, że udział drugiego wspólnika spółki z o.o. (...) w kapitale spółki był iluzoryczny (2 z 48 udziałów) zawarta przez skarżącą umowa o pracę z 12 listopada 2014r. nie mogła stanowić tytułu do ubezpieczeń społecznych w oparciu o przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 8 ust. 1 tej ustawy niezależnie od rodzaju czynności jakie były realizowane w ramach tej umowy.

Sąd Okręgowy dokonał trafnej oceny prawnej w ramach art. 22 k.p. gdyż o zakwalifikowaniu zatrudnienia jako czynności prawnych nie rozstrzygają przepisy prawa handlowego, lecz przepisy charakteryzujące stosunek pracy.

Sąd prawidłowo wyeksponował elementy bez istnienia których stosunek prawny nie może zostać uznany za stosunek pracy, tj. odpłatność, świadczenie pracy na rzecz i ryzyko socjalne, produkcyjne i ekonomiczne podmiotu zatrudniającego, wykonywanie pracy w warunkach podporządkowania kierownictwu takiego podmiotu.

W sytuacji skarżącej dysponującej niemal całym majątkiem spółki nie mogły wystąpić powyższe przesłanki albowiem w istocie nie miała miejsca rzeczywista wymiana świadczeń między spółką jako właścicielowi środków produkcji a pracownikiem co jest istotą cech stosunku pracy i ustroju prawa pracy.

To zasadnicze stanowisko znajdujące potwierdzenie w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego stwierdzających, że dla włączenia do pracowniczego ubezpieczenia społecznego i pozostawania w nim niezbędnym jest przynależność do grupy podmiotów, które wykonują zatrudnienie w warunkach faktycznego i rzeczywistego realizowania elementów charakterystycznych dla stosunku pracy wykonywanych z art. 22 k.p.c. co jest wykluczone w przypadku takiej konfiguracji udziałów w której praca jednego ze wspólników polega faktycznie na obrocie własnym kapitałem gdyż status wykonywanej pracy w istocie pokrywa się ze statusem właściciela kapitału (patrz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 3 sierpnia 2011r.,

I UK 8/11; z dnia 12 maja 2011r., II UK 20/11; z dnia 11 września 2013r.,

II UK 36/13).

Wobec powyższego podniesione przez apelującą zarzuty pozostawały bez wpływu na wydane rozstrzygnięcie, a przesłuchanie wnioskowanych świadków – wobec dokonanych ustaleń – nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

/-/SSA J. Pietrzak /-/SSA M. Żurecki /-/SSA M. Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

MP